

EWA NOWAK

PLAN WYNIKOWY ŚWIAT W SŁOWACH I OBRAZACH KL. III**ROZDZIAŁ I POCZĄTKI ŚWIATA, POCZĄTKI SŁOWA**

LEKTURA I INNE TEKSTY KULTURY	WYMAGANIA			
	KONIECZNE (ocena: dopuszczający)	PODSTAWOWE (ocena: dostateczny)	ROZSZERZONE (ocena: dobry)	DOPEŁNIAJĄCE (ocena: bardzo dobry)
UCZEŃ				
<i>Dzieje Utanapisztima Deukalion i Pyrra</i>	• odtwarza najważniejsze wydarzenia obu tekstów • wskazuje przyczyny potopu w jednym z tekstów • wie, że obydwa teksty reprezentują mit jako gatunek literacki	• relacjonuje przebieg wydarzeń z obu tekstów • wskazuje przyczyny potopu w obu tekstach • przypomina cechy mitu jako gatunku literackiego	• porównuje przebieg wydarzeń w obu tekstach • wskazuje przyczyny i wymienia znaki potopu w obu tekstach • wyjaśnia, dlaczego oba teksty reprezentują mit jako gatunek literacki	• wymienia i komentuje podobieństwa w przebiegu wydarzeń • określa symbolikę elementów świata przedstawionego w obu tekstach • wyjaśnia uniwersalne znaczenia obu mitów
<i>Stary Testament Dzieje Noego. Potop</i>	• wymienia w kolejności najważniejsze wydarzenia tekstu • przedstawia i	• krótko streszcza przebieg wydarzeń • odtwarza polecenia i ostrzeżenia skierowane przez	• porównuje przebieg wydarzeń z tekstu biblijnego i tekstów mitów • określa relacje	• wskazuje wydarzenia o charakterze symbolicznym, komentuje je • wyjaśnia

	krótko charakteryzuje Noego wskazuje realistyczne elementy świata przedstawionego	Boga do Noego wskazuje symboliczne elementy świata przedstawionego	między Bogiem a Noem przypomina definicję motywu, wylicza istotne motywy z tekstu	symboliczny sens przymierza zawartego przez Boga z Noem podaje przykłady utworów literackich, filmowych, w których wykorzystane zostały motywy z tekstu biblijnego, wyjaśnia ich rolę w utworach
Anna Świderkówna <i>Biblijny i niebiblijny potop</i>	- wie, że tekst należy do literatury naukowej - wydobywa z tekstu informacje geograficzne i historyczne - wymienia utwory literackie przywoływane w tekście	- określa tematykę tekstu - wskazuje fragmenty przedstawiające fakty, odtwarza je - wymienia wspólne motywy występujące w przywołanych w tekście utworach	- wydobywa z tekstu tezy - wskazuje fragmenty zawierające opinie autorki, ustala, czego dotyczą - na podstawie tekstu przedstawia różnice między zawartością mitów a treścią tekstów biblijnych	- odtwarza argumenty przedstawione przez autorkę - wskazuje fragmenty zawierające wnioski, odtwarza je - na podstawie tekstu przedstawia literackie losy motywu potopu
Nowy Testament <i>Miłosierny Samarytanin</i>	- wymienia elementy świata przedstawionego, - wymienia bohaterów opowieści Jezusa, - wyjaśnia dwa znaczenia słowa <i>samarytanin</i>	- odtwarza przebieg wydarzeń, - przedstawia i krótko charakteryzuje bohaterów przypowieści Jezusa, - wyjaśnia, czym się cechuje postawa samarytańska	- omawia sposób prowadzenia narracji, - nazywa wartości, reprezentowane przez bohaterów, - podaje przykłady postawy samarytańskiej	- wyjaśnia, dlaczego tekst jest przypowieścią, - wyjaśnia moralny sens przypowieści, - wyjaśnia, jakie znaczenie dla świata mają ludzie o postawie samarytańskiej

	(Samarytanin)			
Nowy Testament <i>Przypowieść o talentach</i>	• opowiada własnymi słowami treść przypowieści • czyta ze zrozumieniem definicję przypowieści, próbuje ją odtworzyć własnymi słowami • wskazuje i nazywa dominujące w tekście części mowy	• wyodrębnia dosłowne i przenośne znaczenie przypowieści • wyjaśnia, czym cechuje się przypowieść jako gatunek literacki • analizuje szyk wyrazów w zdaniach	• wyjaśnia przenośne znaczenie przypowieści • uzasadnia, dlaczego tekst jest przypowieścią • analizuje budowę zdań	• wyjaśnia, z czego wynika i czego dotyczy uniwersalny charakter tekstu • podaje przykłady innych przypowieści, formułuje ich przesłanie moralne • wymienia cechy stylu biblijnego
Platon <i>Uczta</i> (fragmenty)	• zbiera informacje na temat postaci Erosa, • na podstawie tekstu wypisuje cechy Erosa, • układa pytania na podstawie rozmowy przedstawionej w tekście	• porządkuje informacje dotyczące Erosa, • zestawia cechy Erosa, • dostrzega filozoficzny charakter ułożonych pytań	• na podstawie różnych źródeł przedstawia postać Erosa, • kojarzy postać Erosa z pojęciem miłości, charakteryzuje to uczucie na podstawie tezy zawartej w tekście, • wyjaśnia, czym zajmuje się filozofia	• przedstawia sposoby prezentowania postaci Erosa w różnych tekstach kultury, • przedstawia różne sposoby obrazowania motywu miłości w znanych tekstach, • wyjaśnia, czym zajmują się podstawowe działy filozofii

ROZDZIAŁ II ŚWIAT W SŁOWACH ODBITY

LEKTURA I INNE TEKSTY KULTURY	WYMAGANIA			
	KONIECZNE (ocena: dopuszczający)	PODSTAWOWE (ocena: dostateczny)	ROZSZERZONE (ocena: dobry)	DOPEŁNIAJĄCE (ocena: bardzo dobry)
UCZEŃ				
Pogranicza realizmu	- odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości, - wyjaśnia pojęcia <i>realny</i> / <i>realistyczny</i>	- wie, że fikcja jest wyznacznikiem literatury pięknej, - podaje przykłady znanych mu utworów realistycznych	- rozumie i wyjaśnia pojęcie fikcji literackiej, - określa stopień prawdopodobieństwa w znanych mu utworach realistycznych	- wyjaśnia cechy realizmu jako konwencji literackiej, - dostrzega w utworach realistycznych metaforę, alegorię, symbol

Adam Mickiewicz <i>Reduta Ordona</i>	• sporządza plan przedstawionych w utworze wydarzeń, • wskazuje środki językowe przedstawiające walczące wojska, • wskazuje elementy świata, którym przypisane zostały barwy, • nazywa własne uczucia, wywołane lekturą tekstu, • sprawdza w podanych źródłach informacje o Ordonie jako postaci historycznej •	• tytułuje wyodrębnione wydarzenia, • nazywa środki poetyckie służące przedstawieniu walczących wojsk, • zestawia i porównuje elementy świata, które zostały przedstawione za pomocą barw, • wskazuje wersy wywołujące uczucia odbiorcy, nazywa te uczucia, • przedstawia Ordona jako bohatera tekstu literackiego	• wskazuje formy, pozwalające określić narratora, krótko go prezentuje, • rozpoznaje kontrast jako zasadę prezentacji walczących wojsk, • wyjaśnia symboliczne znaczenie barw, • nazywa środki poetyckie, za pomocą których eksponowane są emocje i uczucia, • porównuje Ordona jako postać historyczną i bohatera literackiego, formułuje wnioski	• wyodrębnia z tekstu części narracyjne, opisowe, refleksyjne, • wyjaśnia funkcję kontrastu w budowaniu znaczeń tekstu, • wyjaśnia symbolikę występujących w tekście motywów, • wyjaśnia, z czego wynika dynamika i emocjonalizm tekstu, określa ich wpływ na odbiorcę, • wyjaśnia cel kreowania poetyckiej legendy
Sztuka opowiadania, czyli co zrobić, by inni nas słuchali	• dostrzega cel i intencję wypowiedzi, • zna i nazywa podstawowe środki retoryczne, • prezentuje krótkie przemówienie	• wskazuje w tekście fragmenty, na podstawie których można określić cel i intencję wypowiedzi, • wskazuje w tekście podstawowe środki retoryczne, • prezentuje przemówienie, w którym wyrażnie	• wie, jakimi sposobami można wyeksponować cel i intencję wypowiedzi, • wyjaśnia, na czym polegają i czemu służą podstawowe środki retoryczne, • prezentuje przemówienie, stosuje znane środki	• formułuje wypowiedź, w której wyraźnie eksponuje cel i intencję, • stosuje funkcjonalnie środki retoryczne w wypowiedzi, • prezentuje przemówienie, przedstawia tezę, argumenty,

		eksponuje intencję, stosuje podstawowe środki retoryczne	retoryczne, przedstawi argumenty	kontrargumenty, stosuje różnorodne figury retoryczne
Czesław Miłosz <i>Dolina Issy</i> (fragment)	- wskazuje w tekście informacje, pozwalające ukonkretnić miejsce i czas opisanych wydarzeń, - wypisuje nazwy roślin i zwierząt	- określa dosłowną tematykę fragmentu, - dobiera z tekstu określenia do nazw roślin i zwierząt	- wskazuje fragmenty o charakterze refleksji, - komentuje sposób przedstawienia świata przyrody w tekście	- ustala tematykę refleksji, - określa relacje między bohaterem a światem przyrody
Gustaw Herling-Grudziński <i>Pierścień</i>	- dostrzega dwa ciągi wydarzeń przedstawionych w tekście, - dostrzega narrację pierwszoosobową, - wie, czym jest dygresja	- wskazuje podobieństwa obu historii, - zbiera informacje o narratorze na podstawie jego wypowiedzi, - wskazuje w tekście opowiadania dygresje	- porównuje obie historie, wskazuje podobieństwa i różnice między nimi, - określa związki między narratorem a autorem opowiadania, - określa tematykę i sposoby językowego wprowadzania dygresji w opowiadaniu	- określa budowę opowiadania, odtwarza kompozycję tekstu, - charakteryzuje specyfikę narracji utworu, - umie wprowadzić dygresje do własnej wypowiedzi

Sławomir Mrozek <i>Szuler</i>	• formułuje pytania, dotyczące elementów świata przedstawionego, co do których brak informacji w tekście opowiadania, • wylicza bohaterów utworu, gromadzi o nich informacje zawarte w tekście	• dostrzega związki z przypowieścią wynikające z nieokreśloności elementów świata przedstawionego, • próbuje określić typy osobowości reprezentowane przez bohaterów	• wyjaśnia symboliczne znaczenia motywu gry, • przedstawia i określa postawy bohaterów	• próbuje odczytać naddane znaczenia utworu, • wyjaśnia alegoryczne znaczenia postaw bohaterów
Paweł Huelle <i>Weiser Dawidek</i>	• odtwarza najważniejsze informacje dotyczące narratora, • wymienia etapy życia narratora, • odtwarza okoliczności zawarcia znajomości z Weiserem Dawidkiem przez bohaterów, • odtwarza główne informacje dotyczące Weisera Dawidka	• układa najważniejsze wydarzenia z życia narratora w porządku chronologiczny, • wymienia i nazywa plany czasowe fabuły, • przedstawia codzienne życie bohaterów, • przedstawia stosunek bohaterów do Weisera Dawidka	• charakteryzuje narratora, • łączy etapy życia narratora z wydarzeniami historycznymi, • wyjaśnia, na czym polegała niezwykłość postaci Weisera Dawidka, • wyjaśnia, na czym polega i z czego wynika odmienność Weisera Dawidka	• określa i uzasadnia swoją opinię o narratorze, • analizuje konstrukcję fabuły utworu, • przedstawia i komentuje relacje łączące bohaterów, • wykorzystując odwołania do utworu przedstawia problem „inności” w świecie i stosunku ludzi do niej

ROZDZIAŁ III ŚWIATY ODLEGŁE, ŚWIATY NASZE?

LEKTURA I INNE TEKSTY KULTURY	WYMAGANIA			
	KONIECZNE (ocena: dopuszczający)	PODSTAWOWE (ocena: dostateczny)	ROZSZERZONE (ocena: dobry)	DOPEŁNIAJĄCE (ocena: bardzo dobry)
UCZEŃ				
Wyprawa w krainę cudowności	rozpoznaje w tekstach elementy fantastyki	podaje przykłady utworów, w których występują elementy fantastyki różnego rodzaju	wskazuje przyczyny wykorzystywania elementów fantastycznych przez twórców różnych dziedzin sztuki	próbuje wyjaśnić funkcje elementów fantastycznych różnego rodzaju
Juliusz Słowacki <i>Balladyna</i> (fragmenty)	- dzieli postacie dramatu na realistyczne i fantastyczne, - opowiada o postępowaniu wskazanych bohaterów, - uzasadnia, że utwór jest dramatem	- dzieli wydarzenia na realistyczne i fantastyczne, - nazywa cechy charakteru i osobowości wybranych bohaterów, popiera je przykładami z tekstu, - uzasadnia, że utwór jest tragedią	- określa czas i miejsce przedstawionych wydarzeń, potwierdza swe spostrzeżenia cytatami z tekstu, - przedstawia motywy postępowania wybranych bohaterów, - wyjaśnia pojęcie <i>tragizm</i>, wskazuje jego źródła w dramacie Słowackiego	- określa konwencję, w jakiej został zaprezentowany świat przedstawiony dramatu, - komentuje i ocenia postępowanie bohaterów dramatu, - wskazuje różnice między dramatem antycznym a dramatem Słowackiego
John Tolkien <i>Władca pierścieni</i> (fragmenty)	wyodrębnia elementy świata	prezentuje elementy świata	wskazuje w tekście elementy podobne do	wyjaśnia, na czym polega specyfika świata

	przedstawionego w utworze, wstępnie je omawia, - wymienia motywy ważne dla znaczeń tekstu, - tworzy opis przedmiotu o cechach realistycznych	przedstawionego w utworze, - na podstawie informacji z podręcznika wymienia kulturowe znaczenia motywu pierścienia, - tworzy rozbudowany opis przedmiotu o cechach realistycznych	świata przedstawionego baśni, - wyjaśnia symboliczne znaczenie motywu pierścienia w tekście, - tworzy opis przedmiotu o cechach magicznych	przedstawionego w utworach fantasy, - porównuje sposób wykorzystania motywu pierścienia w tekście realistycznym i utworze fantasy, - tworzy opis przedmiotu, stosuje bogate słownictwo określające jego cechy
Józef Mehoffer <i>Dziwny ogród</i> (reprodukcja obrazu). Sztuka patrzenia	- wylicza elementy warstwy przedstawieniowej obrazu, - krótko opisuje świat przyrody przedstawionej na obrazie, - komentuje tytuł dzieła	- wskazuje elementy realistyczne i niezwykle w warstwie przedstawieniowej obrazu, - opisuje postacie przedstawione na obrazie, - wstępnie określa nastrój, panujący w świecie przedstawionym na obrazie	- określa relacje przestrzenne między elementami warstwy przedstawieniowej, - opisuje relacje zachodzące między postaciami przedstawionymi na obrazie, - wskazuje malarskie środki budujące nastrój obrazu	- wskazuje symboliczne znaczenia elementów przedstawionych na obrazie, - opisuje relacje między postaciami a światem natury, - zestawia atmosferę i nastrój obrazu z motywami arkadyjskimi
Aldous Huxley <i>Nowy wspaniały świat</i> (fragmenty)	- określa czas przedstawionych wydarzeń, uzasadnia swą opinię odwołaniami do tekstu, - odtwarza proces	- określa miejsce wydarzeń, przytacza i komentuje związane z nim cytaty, - wskazuje cele, którym ma służyć działalność opisanego	wyodrębnia wypowiedzi bohaterów, na tej podstawie określa ich stosunek do rzeczywistości, w której się znajdują,	- na podstawie wypowiedzi narratora określa jego stosunek do opisywanego świata, - komentuje i ocenia wpływ techniki, wynalazków na życie

	stwarzania człowieka przedstawiony we fragmencie, • próbuje przedstawić własną ocenę przedstawionego w tekście świata	laboratorium, • przedstawia własną ocenę świata opisanego w utworze	• przedstawia wpływ techniki na życie ludzi, • dostrzega ironię jako sposób prezentacji świata	ludzi w opisanym świecie, • wskazuje cel wykorzystania ironii w prezentowaniu świata
Stanisław Lem <i>Dzienniki gwiazdowe</i> (fragменты)	• wymienia przedmioty, miejsca, zachowania ludzi znane z rzeczywistości, • odtwarza podstawowe informacje o planecie i jej mieszkańcach, • nazywa swoje odczucia wywołane przeczytaniem tekstem	• wymienia niezwykle elementy świata przedstawionego, • wskazuje charakterystyczne cechy mieszkańców planety, • przedstawia swoje opinie o literaturze science fiction	• dostrzega motyw wędrówki, określa jej dosłowny cel, • wymienia zaskakujące umiejętności i możliwości mieszkańców planety, • porównuje literaturę fantasy i literaturę science fiction	• wyjaśnia przerośnięte znaczenia motywu wędrówki przedstawionej w tekście, • przedstawia sposób postrzegania człowieka przez mieszkańców planety, • porównuje teksty reprezentujące różne typy fantastyki, wskazuje podobieństwa i różnice
Po co czytamy science fiction?	• wymienia cechy odróżniające fantastykę naukową od baśni	• wskazuje tematy, podejmowane przez literaturę science fiction	• wyjaśnia, czym charakteryzuje się literatura science fiction	• komentuje przyczyny popularności literatury science fiction
Zestawiam, porównuję, formułuję wnioski	• gromadzi wskazany materiał do porównania,	• samodzielnie gromadzi materiał do porównania,	• samodzielnie gromadzi i porządkuje materiał do	• świadomie, celowo i funkcjonalnie gromadzi i porządkuje materiał do

	• tworzy wypowiedź z zachowaniem trójdzielnej kompozycji	• stosuje trójdzielną kompozycję w wypowiedzi, łączy logicznie części kompozycyjne	porównania, • formułuje w wypowiedzi porównawczej tezę uzasadnienie, wnioski	porównania, • tworzy spójną, logiczną, wyczerpującą wypowiedź, której tematem jest porównanie (osób, zjawisk, tekstów)
--	--	--	---	---

ROZDZIAŁ IV *FOTOFRAFIA NASZEGO ŚWIATA*

LEKTURA I INNE TEKSTY KULTURY	WYMAGANIA			
	KONIECZNE (ocena: dopuszczający)	PODSTAWOWE (ocena: dostateczny)	ROZSZERZONE (ocena: dobry)	DOPEŁNIAJĄCE (ocena: bardzo dobry)
UCZEŃ				
Ireneusz Dańko <i>Przekłeta woda</i>	• wie, że tekst jest reportażem	• wymienia cechu reportażu	• wskazuje cechy reportażu w tekście	• wyjaśnia, co odróżnia literaturę faktu od literatury pięknej

Marek Miller <i>Reporterów sposób na życie</i>	• formułuje temat tekstu, • zapoznaje się z definicją reportażu, odtwarza ją	• wyodrębnia w tekście fragmenty mówiące o cechach reportażu, • wyjaśnia, kiedy można nazwać tekst reportażem	• wyodrębnia fragmenty o charakterze komentarza autorskiego, • nazywa cechy charakteru przydatne w pracy reportera	• określa temat i kompozycję tekstu, • wyjaśnia, na czym polega specyfika reporterskiego oglądu świata
Ryszard Kapuściński <i>Imperium</i> (fragmenty)	• odtwarza główne realia przedstawione w tekście, • wskazuje zwroty, pozwalające rozpoznać autora – narratora, • rozróżnia reportaż i reportaż literacki	• wyodrębnia z tekstu informacje o charakterze historycznym, • gromadzi informacje związane z autorem- narratorem, • wyjaśnia, czym cechuje się reportaż literacki	• zestawia i porównuje informacje związane z czasem relacji i czasem historycznym, • omawia relacje autora z opisywaną przez niego rzeczywistością, • komentuje język reportażu literackiego	• określa związki i relacje między wszystkimi informacjami w tekście, • komentuje refleksje autora na temat opisywanej rzeczywistości, • uzasadnia, dlaczego tekst jest reportażem literackim

ROZDZIAŁ V REFLEKSJA O NASZYM ŚWIECIE

LEKTURA I INNE TEKSTY KULTURY	WYMAGANIA			
	KONIECZNE (ocena: dopuszczający)	PODSTAWOWE (ocena: dostateczny)	ROZSZERZONE (ocena: dobry)	DOPEŁNIAJĄCE (ocena: bardzo dobry)
UCZEŃ				
Leszek Kołakowski <i>Mini-wyklady o maxi-sprawach. O podróżach</i>	- wypisuje z tekstu pytania sformułowane przez autora, - wyodrębnia w tekście wstęp, rozwinięcie i zakończenie, - cytuje z tekstu fragment będący definicją podróży, odtwarza go własnymi słowami,	- porządkuje wypisane pytania według zaproponowanej przez siebie zasady, - określa zawartość treściową wstępu, rozwinięcia, zakończenia, - przytacza za tekstem cechy charakterystyczne podróży,	- wyszukuje w tekście przykłady antytezy i pytania retorycznego, - wyodrębnia w tekście problem, argumenty, wnioski, - wskazuje przyczyny, dla których człowiek podejmuje podróż,	- określa funkcję zastosowanych w tekście środków retorycznych, - odtwarza kompozycję tekstu jako wykładu popularnonaukowego, - odtwarza tok myślowy zawarty w tekście,

Świat nie jest czarno-biały, czyli hipoteza i kontrargument	• wie, czym jest teza, a czym hipoteza, • formułuje argumenty	• zestawia tezę z tezą przeciwną, • zestawia w prosty sposób argumenty z kontrargumentami	• formułuje hipotezy dotyczące wskazanych problemów, • sygnalizuje odpowiednimi zwrotami wprowadzenie kontrargumentów •	• świadome stosuje zwroty językowe sygnalizujące hipotetyczność sądów, • świadomie komponuje w wypowiedzi argumenty i kontrargumenty
Joanna Szczepkowska <i>O miłości pięknego do brzydkiej</i>	• zaznacza w tekście fragmenty opisowe, • cytuje z tekstu wprost sformułowaną tezę, • wskazuje neologizm, wyjaśnia jego budowę słotwórczą i znaczenie	• komentuje zawartość fragmentów opisowych, • odtwarza argumenty przedstawione w tekście, • nazywa wartości, które można skojarzyć z zastosowanym w tekście neologizmem	• rozróżnia w tekście różne rodzaje opisu, ustala ich funkcje, • uzupełnia argumenty przedstawiane w tekście własnymi propozycjami, • formułuje cel i intencje zawarte w tekście,	• wyjaśnia, z czego wynika efekt zaskoczenia czytelnika, formułuje problematykę tekstu, • wyjaśnia, w jaki sposób cel i intencje autora uwidaczniają się w tekście
Jerzy Pilch <i>Trzecie przebudzenie?</i>	• rozpoznaje felieton wśród innych wypowiedzi publicystycznych	• wyjaśnia, czym cechuje się felieton jako gatunek publicystyczny	• charakteryzuje język felietonu	• omawia felieton jako gatunek publicystyczny, wskazuje cel i intencje oraz sposoby ich eksponowania w tekście felietonu
Pierre Levy <i>Drugi potop</i>	• przypomina najważniejsze elementy świata przedstawionego z	• wskazuje w biblijnej opowieści elementy o charakterze symbolicznym,	• wyjaśnia symboliczne znaczenia zawarte w biblijnej opowieści,	• przedstawia biblijny motyw potopu i jego kulturowe znaczenia, • formułuje wnioski

	biblijnej opowieści o potopie, • wskazuje w tekście nawiązania do <i>Biblii</i> , • na podstawie tekstu krótko charakteryzuje rzeczywistość informacyjną,	• wyodrębnia z tekstu komentarze autora do fragmentów <i>Biblii</i> , • na podstawie tekstu wymienia szanse i zagrożenia w rzeczywistości informacyjnej	• wyjaśnia, czemu służą przywołane fragmenty <i>Biblii</i> i komentarze do nich, • wskazuje w tekście tezę autora, zawierającą diagnozę współczesnego świata	dotyczące problematyki tekstu, • rozpoznaje tekst jako artykuł prasowy, określa jego tematykę i problematykę, wyraża własną opinię związaną z przedstawianą przez tekst problematyką
--	---	--	---	---

ROZDZIAŁ VI ŚWIAT MIĘDZY WERSAMI

LEKTURA I INNE TEKSTY KULTURY	WYMAGANIA			
	KONIECZNE (ocena: dopuszczający)	PODSTAWOWE (ocena: dostateczny)	ROZSZERZONE (ocena: dobry)	DOPEŁNIAJĄCE (ocena: bardzo dobry)
UCZEŃ				
Przepis na interpretację	• czyta uważnie tekst z podręcznika, wypisuje najważniejsze pytania dotyczące interpretacji utworu lirycznego	• próbuje wyodrębnić podstawowe działania związane z interpretacją utworu lirycznego	• wymienia główne działania związane z interpretacją utworu lirycznego	• wie, na czym polega i jak przebiega interpretacja utworu lirycznego

Wiliam Szekspir <i>Sonety</i>	• odtwarza podstawowe informacje na temat Szekspira • formułuje główną myśl poznanych sonetów, • wie, że sonet jest gatunkiem lirycznym	• odtwarza podstawowe informacje na temat Szekspira i jego twórczości, • nazywa główne motywy, występujące w poznanych sonetach, • wymienia główne cechy sonetu jako gatunku lirycznego	• na podstawie tekstu wprowadzenia wymienia tytuły dramatów Szekspira, wyjaśnia, na czym polega tragizm w dramatach Szekspira, • odtwarza refleksje zawarte w poznanych sonetach, • uzasadnia, dlaczego poznane teksty są sonetami	• wyjaśnia, dlaczego Szekspir uznawany jest za najslynniejszego dramaturgów świata, • analizuje i interpretuje poznane sonety, • analizuje budowę poznanych utworów, wskazuje w nich cechy sonetu, proponuje tytuły, eksponujące zawarte w tekstach znaczenia
Adam Mickiewicz <i>Stepy akemańskie</i>	• wydobywa z tekstu informacje, pozwalające zidentyfikować przestrzeń, • identyfikuje podmiot mówiący, wskazuje ujawniające go formy gramatyczne, • wyodrębnia część opisową i refleksyjną utworu	• nazywa cechy przestrzeni, • nazywa i przedstawia uczucia i emocje osoby mówiącej, • wskazuje relacje między częściami kompozycyjnymi utworu	• wskazuje i nazywa środki poetyckie opisujące przestrzeń, • rozpoznaje motyw wędrowca, określa dosłowne i przenośne znaczenie jego wędrówki, • analizuje budowę wersyfikacyjną tekstu	• omawia i komentuje poetycki obraz przestrzeni, • wskazuje związki między obrazem natury i stanem psychicznym osoby mówiącej, • wyjaśnia, dlaczego utwór reprezentuje sonet jako gatunek liryczny
Adam Mickiewicz <i>Nad wodą wielką i czystą</i>	• wymienia elementy opisanego krajobrazu, • wypisuje czasowniki związane z osobą mówiącą	• wskazuje statyczne i dynamiczne elementy krajobrazu, • ustala znaczenia sugerowane przez	• odczytuje symboliczne znaczenia związane z poszczególnymi elementami natury,	• przedstawia i komentuje poetycki obraz natury w utworze, • odtwarza refleksje osoby mówiącej; ustala,

		czasowniki, łączy je z życiem człowieka	• odtwarza i komentuje sytuację liryczną przedstawioną w wierszu	czego dotyczą
Cyprian Norwid <i>Daj mi wstążkę błękitną...</i>	• próbuje odtworzyć sytuację liryczną przedstawioną w wierszu	• wskazuje słowa – klucze, próbuje wskazać ich znaczenia naddane	• określa osobowość osoby mówiącej, określa typ jej wrażliwości	• odtwarza hierarchię wartości osoby mówiącej, określa jej stosunek do świata
Cyprian Norwid <i>Trzy strofki</i>	• próbuje ustalić, kim jest nadawca a kim odbiorca wypowiedzi	• próbuje odtworzyć relacje, łączące nadawcę i odbiorcę	• wyodrębnia metaforę, wyjaśnia jej znaczenia i rolę w wierszu	• na podstawie wypowiedzi podmiotu lirycznego formułuje refleksje dotyczące sposobu życia
Diego Velazquez <i>Panny dworskie</i> (reprodukcja obrazu). Sztuka patrzenia	• nazywa elementy przedstawione na obrazie, • układa pytania, które można zadać w związku z sytuacją przedstawioną na obrazie	• analizuje sposób usytuowania poszczególnych elementów na obrazie, • podaje propozycje wyjaśniające jaką sytuacja została przedstawiona na obrazie,	• omawia kompozycję obrazu, omawia rolę światła, • wyjaśnia, co może intrygować odbiorcę obrazu	• wyjaśnia, w jaki sposób kompozycja obrazu podkreśla zawarte w nim znaczenia, • wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega tajemnica dzieła
Bolesław Leśmian <i>Dusiołek</i>	• wymienia dwóch głównych bohaterów utworu, rozpoznaje, który jest postacią realistyczną, który fantastyczną,	• analizuje nazwy bohaterów, wyjaśnia ich budowę słowotwórczą i znaczący charakter, • odtwarza zawartość	• wyodrębnia wypowiedzi narratora, analizuje ich słownictwo, na tej podstawie charakteryzuje	• wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega specyfika świata przedstawionego w utworze, • dostrzega humor,

	uzasadnia swą opinię, • wyodrębnia wypowiedzi Bajdały, ustala, do kogo są skierowane, • wymienia epickie elementy utworu	treściową wypowiedzi Bajdały, na tej podstawie krótko charakteryzuje tego bohatera, • wskazuje liryczne cechy utworu, określa nastrój	narratora, • określa stosunek Bajdały do Boga i świata przyrody, • wyjaśnia, dlaczego utwór jest balladą	ironię w prezentacji bohatera i jego stosunku do świata, • porównuje utwór z innymi tekstami, reprezentującymi ten sam gatunek; wyjaśnia, na czym polega jego odmienność
Bolesław Leśmian <i>W malinowym chruśniaku</i>	• wymienia elementy scenerii, w jakiej osadzona jest sytuacja liryczna utworu, • wymienia wyrazy i ich formy gramatyczne, ujawniające bohaterów lirycznych, • wymienia zaskakujące wyrazy, sformułowania	• wyodrębnia elementy obrazu poetyckiego zawartego w tekście, • określa relacje między bohaterami lirycznymi, • wyjaśnia znaczenia zaskakujących, niecodziennych wyrazów i zwrotów	• analizuje środki poetyckie, za pomocą których wykreowany został obraz poetycki, • określa nastrój utworu, wynikający z relacji między bohaterami, • rozpoznaje neologizmy, wyjaśnia mechanizm ich tworzenia	• proponuje scenerię i rodzaje planów filmowych do projektowanego wideoklipu, • proponuje efekty muzyczne do projektowanego wideoklipu podkreślające nastrój, • wyjaśnia rolę neologizmów w poetyckiej wypowiedzi
Bolesław Leśmian <i>Szewczyk</i>	• wymienia składniki tworzące sytuację liryczną, • wyodrębnia z tekstu wypowiedzi bohatera lirycznego, wskazuje ich adresata • cytuje powtarzającą się	• wskazuje niezwykle elementy sytuacji lirycznej, • odtwarza treść wypowiedzi bohatera lirycznego własnymi słowami, • wymienia wszystkie	• wymienia elementy symboliczne, • próbuje komentować wypowiedzi bohatera lirycznego, • nazywa gatunek utworu, wymienia jego gatunkowe cechy	• odczytuje znaczenia elementów symbolicznych, • na podstawie wypowiedzi bohatera lirycznego formułuje refleksje o charakterze filozoficznym, • wyjaśnia

	strofę, próbuje wyjaśnić jej rolę w kompozycji utworu	powtarzające się elementy kompozycyjne utworu		znaczeniową i kompozycyjną rolę powtarzających się elementów
Krzysztof Kamil Baczyński <i>Przypowieść</i>	• odtwarza etapy procesu powstawania świata w utworze, • wymienia elementy natury stworzonej przez Boga	• wskazuje i nazywa środki poetyckie służące wywołaniu efektów plastycznych, • odtwarza sposób, przyczyny i cel stworzenia człowieka	• wskazuje i nazywa środki poetyckie, służące ukazaniu dynamiki, • przypomina znaczenie terminu <i>przypowieść</i>; wyjaśnia, jakie refleksje o człowieku przekazuje wiersz	• przedstawia świat wykreowany przez Boga, nazywa jego cechy, • komentuje nawiązania biblijne, wyjaśnia sposób wykorzystania wątków biblijnych
Krzysztof Kamil Baczyński <i>Biała magia</i>	• wydobywa z tekstu podstawowe informacje o bohaterce lirycznej, • wyodrębnia jeden obraz poetycki, ustala, czego dotyczy	• proponuje przymiotniki określające bohaterkę wiersza, • wyodrębnia kilka obrazów poetyckich, próbuje ustalić związki między nimi	• proponuje porównania określające bohaterkę wiersza, • wskazuje metafory, próbuje odczytać ich znaczenia	• komentuje, w jaki sposób osoba mówiąca patrzy na bohaterkę, • wypowiada się na temat poetyckich sposobów kreowania rzeczywistości
Krzysztof Kamil Baczyński <i>Sur le pont d'Avignon</i>	• próbuje nazwać swoje wrażenia związane z utworem, • podaje swoje skojarzenia wywołane lekturą tekstu	• proponuje głosową interpretację wiersza, • wymienia motywy obecne w tekście	• określa nastrój utworu, • wskazuje terminy i sformułowania związane z muzyką	• ustala, z czego wynika nastrój utworu, • próbuje formułować hipotezy interpretacyjne związane ze znaczeniami tekstu

Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Zaczarowana dorożka</i> (fragmenty)	- wskazuje realistyczne elementy świata przedstawionego, - wskazuje elementy zabawne, żartobliwe, - przekłada tekst na opowiadanie	- wskazuje fantastyczne elementy utworu, określa rodzaj fantastyki, - wskazuje źródła poetyckiego żartu, - przekłada tekst na opowiadanie z elementami opisu i dialogu	- określa sposób łączenia realistycznych i fantastycznych składników świata przedstawionego, - wskazuje poetyckie sposoby tworzenia niezwykłego żartobliwego, nastroju, - przekłada tekst na fragment dziennika	- określa konwencję utworu, - wyjaśnia wpływ kompozycji utworu na przekazywane emocje, - przekłada tekst na scenariusz filmowy
Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Male kina</i>	określa dosłowny temat utworu, wskazuje wersy ujawniające temat wprost	wskazuje elementy opisowe	nazywa i określa atmosferę przedstawianej rzeczywistości	odczytuje stosunek osoby mówiącej do opisywanej rzeczywistości
Czesław Miłosz <i>Wiara Miłość</i>	- wyjaśnia znaczenie słów będących tytułami wierszy, - wymienia składniki prezentowanego świata	- odtwarza przykłady podawane przez osobę mówiącą na poparcie swych przekonań, - wskazuje powiązania między elementami prezentowanego świata	- wskazuje w tekstach wersy o charakterze sentencji, - wyjaśnia, jaki porządek panuje w prezentowanym przez osobę mówiącą świecie	- przedstawia własne rozumienie sentencji z wierszy, - określa stosunek osoby mówiącej do prezentowanego świata
Czesław Miłosz <i>Piosenka o końcu świata</i>	- wie, że wiersz nawiązuje do motywu biblijnego, - odtwarza wygląd opisywanego świata	wskazuje wersy, w których bezpośrednio pojawiają się nawiązania do motywu biblijnego, komentuje	- wyjaśnia, jaka wizja końca świata została przedstawiona w wierszu, - relacjonuje	zestawia wiersz z tekstem biblijnym; formułuje wnioski, dotyczące wizji apokalipsy w obu

		ich zawartość treściową, nazywa cechy prezentowanego świata, wskazuje i nazywa poetyckie środki wywołujące efekty plastyczne i dynamiczne	zachowanie się ludzi, odtwarza ich sposób myślenia	utworach, formułuje wnioski interpretacyjne dotyczące znaczeń utworu
Stanisław Grochowiak <i>Rozmowa o poezji</i>	- nazywa formę wypowiedzi wykorzystaną w wierszu, wskazuje, dla jakiego rodzaju literackiego jest ona charakterystyczna, - odtworza w mowie zależnej treść wypowiedzi jednej postaci	- odtworza sądy bohaterki o poezji, proponuje określenia, nazywające te sądy, - odtworza w mowie zależnej treść wypowiedzi obu postaci	- zestawia porównawczo sądy o poezji obu postaci, - zapisuje tekst jako scenę dramatyczną, proponuje didaskalia	- uogólnia sądy o poezji obu postaci, formułuje wnioski wynikające z porównania, - redaguje tekst, w którym prezentuje własne sądy na temat istoty poezji
Stanisław Grochowiak <i>Brueghel (II)</i>	- ustala, kto, do kogo i o czym mówi, - opisuje warstwę przedstawieniową reprodukcji obrazu Brueghela	- przedstawia okoliczności, w jakich wypowiedzane są słowa wiersza, - zestawia warstwę przedstawieniową obrazu z dosłownymi znaczeniami wiersza	- wskazuje w tekście metafory, próbuje wyjaśniać ich znaczenia, - formułuje wnioski wynikające z zestawienia warstwy przedstawieniowej obrazu i dosłownych	- wyjaśnia przesłanie utworu, odczytuje refleksje na temat roli sztuki i artysty, - zestawia tekst wiersza z reprodukcją obrazu biorąc pod uwagę ich znaczenia naddane

			znaczeń wiersza	
Stanisław Grochowiak <i>Pocalunek - krajobraz</i>	• dostrzega w tekście połączenie dwóch sfer sygnalizowanych tytułem	• przyporządkowuje poszczególne elementy rzeczywistości sferom sygnalizowanym przez tytuł	• wyodrębnia obrazy poetyckie, wyjaśnia zasadę ich konstrukcji	• komentuje sposób prezentacji przeżyć przez osobę mówiącą
Miron Białoszewski <i>Karuzela z madonnami</i>	• wyjaśnia, z czego wynika niezwykłość graficznego zapisu utworu, • opisuje sytuację przedstawioną w wierszu	• wskazuje powtarzające się elementy tekstu; dostrzega, że są źródłem rytmu, • wskazuje słownictwo sygnalizujące sytuację	• wyodrębnia części przedstawiające kolejne etapy ruchu karuzeli, • podaje przykłady słownictwa związanego z kulturą wysoką; ustala, czego ono dotyczy	• określa rodzaj opisanego ruchu, wskazuje poetyckie sposoby prezentowania różnych jego faz, • wyjaśnia cele zestawienia słownictwa potocznego i przerośniętego w tekście
Miron Białoszewski <i>Przesuwa się, przegwieżdża</i>	• wymienia elementy świata przedstawionego w wierszu które zna z własnego doświadczenia, • wyjaśnia, z czego wynika niezwykłość budowy utworu	• określa sytuację, w jakiej znajduje się osoba mówiąca, • proponuje sposób odczytania wiersza, uwzględniający jego budowę	• wymienia zdarzenia obserwowane przez osobę mówiącą, • wyodrębnia obrazy poetyckie sygnalizowane budową wiersza	• dostrzega nawiązania do biblijnego motywu stwarzania świata, komentuje wykorzystanie tego motywu w wierszu, • porównuje wiersz z <i>Przypowieścią</i> Baczyńskiego, bierze pod uwagę temat i budowę obu tekstów
Rene Magritte <i>Zamek w Pirenejach</i> (reprodukcja obrazu). Sztuka patrzenia	• wymienia elementy krajobrazu przedstawionego na	• nazywa cechy wyglądu poszczególnych	• wskazuje centralny element obrazu; wyjaśnia, z czego	• określa relacje kompozycyjne wszystkich elementów

	obrazie, • wyjaśnia związek tytułu obrazu z jego warstwą przedstawieniową	elementów krajobrazu, • formułuje pytania dotyczące tego, co uznaje za zaskakujące, dziwne, niezwykle na obrazie	wynika jego niezwykłość, • wskazuje elementy, które mogą mieć znaczenie symboliczne, próbuje je sformułować	przedstawionych na obrazie, • wypowiada się na temat swojego rozumienia znaczeń wynikających z obrazu
Zbigniew Herbert <i>Sprawozdanie z raju</i>	• przypomina znaczenia związane z biblijnym motywem raju, • dostrzega sprzeczność zawartą w tytule wiersza; wyjaśnia jej źródło	• wydobywa z wiersza informacje dotyczące życia ziemskiego, porządkuje je, • dostrzega i nazywa cechy języka utworu	• zestawia elementy związane z dwojakim funkcjonowaniem w utworze pojęcia <i>raj</i> , • wyjaśnia znaczenie metafory zawartej w ostatnim wersie utworu	• formułuje wnioski wnikające z zestawienia dwóch rzeczywistości – rajskiej i ziemskiej, • dostrzega ironię; ustala, czego dotyczy ta kategoria estetyczna
Zbigniew Herbert <i>Dusza Pana Cogito</i>	• wyjaśnia tradycyjne rozumienie tytułowego pojęcia, • wyodrębnia dwie sytuacje, w których zaprezentowany został Pan Cogito jako bohater liryczny	• identyfikuje tytułowego bohatera, wskazuje ujawniające go wersy, • prezentuje Pana Cogito jako bohatera utworu w obydwu przedstawionych sytuacjach	• dostrzega uosobienie jako poetycki sposób przedstawienia abstrakcyjnego pojęcia, wskazuje je w tekście, • charakteryzuje czasy, w których żyje Pan Cogito	• wyjaśnia cel zastosowania uosobienia, • przedstawia swoją interpretację utworu

Wisława Szymborska <i>Niebo</i>	- wskazuje w tekście wszystkie określenia tytułowego nieba, - rozpoznaje lirykę bezpośrednią, wskazuje wersy ujawniające obecność osoby mówiącej	- nazywa środki poetyckie wykorzystane do przedstawienia motywu nieba, próbuje określić ich funkcję, - nazywa cechy osoby mówiącej	- przedstawia obraz nieba zaprezentowany w wierszu, - przedstawia wizerunek postaci mówiącej wyłaniający się z jej wypowiedzi	- porównuje obraz nieba z wizjami zawartymi w innych tekstach wykorzystujących ten motyw, - odtwarza sposób postrzegania świata przez osobę mówiącą, wskazuje ważne dla niej wartości
Wisława Szymborska <i>Koniec i początek</i>	- wymienia czynności wyliczane przez osobę mówiącą, - wskazuje w tekście potoczne wyrazy i zwroty	- wyjaśnia, co łączy wymienione w wierszu czynności, - wytacza granice zdań, zestawia je z ułożeniem wersów w strofach	- komentuje kolejność tytułowych wyrazów, proponuje uzupełniające je określenia, - wskazuje w tekście metafory, próbuje wyjaśnić ich znaczenie	- komentuje sposób mówienia o ludziach, wymienia różnice w ich zachowaniu; wyjaśnia, z czego wynikają, - określa język poetyckiej wypowiedzi, ocenia jego wpływ na obrazowanie tematu wiersza
<i>Czytelnik pomiędzy sprzecznościami – o czytaniu wierszy (nie tylko Stanisława Barańczaka)</i>	czyta tekst ze zrozumieniem, wyodrębnia informacje związane ze specyfiką twórczości S. Barańczaka	wyodrębnia z tekstu nazwy środków stylistycznych; wyjaśnia, na czym polega ich stosowanie	wyjaśnia, na czym polega specyficzność języka poezji S. Barańczaka	w podanych fragmentach odszukuje przykłady zjawisk charakterystycznych dla poezji Barańczaka, próbuje odczytać zawarty w nich sens
Stanisław Barańczak <i>NN</i> <i>próbuję sobie przypomnieć słowa modlitwy</i>	wydobywa z wiersza informacje o realiach opisywanego świata,	opisuje własnymi słowami świat zaprezentowany w	wyjaśnia, jak wygląda życie mieszkańców opisanego świata,	komentuje, jak wygląda rzeczywistość zaprezentowana w

	• dostrzega nawiązania tekstu do modlitwy, wstępnie sygnalizuje odmiennność wymowy wiersza w odniesieniu do modlitwy	wierszu, • wskazuje nadawcę modlitwy, wyjaśnia znaczenia wynikające z jego nazwy	• przedstawia wizerunek Boga zawarty w wierszu; wyjaśnia, z czyjego punktu widzenia jest on tworzony	wierszu, • formułuje wypowiedź przedstawiającą kto, do kogo, w jakich okolicznościach i dlaczego wygłasza tekst modlitwy
Stanisław Barańczak <i>Pan tu nie stał</i>	• na podstawie tekstu i słownika frazeologicznego wypisuje zwroty frazeologiczne z czasownikiem <i>stać</i>	• określa nadawcę i odbiorcę wypowiedzi, określa dosłownie sytuację, w jakiej się znajdują	• próbuje scharakteryzować nadawcę i odbiorcę, określa relacje między nimi	• wyjaśnia znaczenia wynikające z przekształcenia zwrotów frazeologicznych; komentuje przenośne znaczenia utworu
Stanisław Barańczak <i>Łzy w kinie</i>	• wyjaśnia, co mogą oznaczać łzy, przez jakie uczucia są wywoływane	• dostrzega zestawienie ekranu kinowego z konfesjonalem, wskazuje w tekście sygnały tego zestawienia	• wydobywa znaczenia wynikające z zestawienia	• wyjaśnia, w jaki sposób osoba mówiąca ocenia świat uczuć współczesnego człowieka; uzasadnia, z czego wynika ta ocena
Marcin Świetlicki <i>Apokryf</i>	• wskazuje fragmenty przedstawiające bohatera wiersza, • na podstawie definicji wyjaśnia, czym jest apokryf	• komentuje fragmenty przedstawiające bohatera wiersza, • wskazuje cechy apokryfu w wierszu	• komentuje reakcje otoczenia na zachowanie bohatera, • wyjaśnia, w jaki sposób zostały rozwinięte wątki biblijne w wierszu	• wyjaśnia, o jakich czasach i sytuacjach jest mowa w utworze, • wyjaśnia, w jakim celu w wierszu wykorzystane zostały wątki biblijne
Marcin Świetlicki <i>Czwartek</i>	• określa sytuację przedstawioną w wierszu	• określa i charakteryzuje osobę mówiącą na podstawie jej wypowiedzi	• określa emocje bohatera, wyjaśnia, co jest ich źródłem	• wyjaśnia, jakie znaczenia odnajduje w tekście

Marcin Świetlicki <i>Filandia</i>	- wskazuje w tekście rzeczowniki, nazywające składniki opisywanego świata, łączy je z odpowiednimi dziedzinami życia, - wskazuje w tekście określenia, na podstawie których można nazwać czas	- dobiera do rzeczowników określenia, na tej podstawie odtwarza wizję wykreowanego w tekście świata, - łączy poszczególne elementy wykreowanego świata z poszczególnymi kategoriami czasu,	- określa nastrój utworu; wskazuje, czym został wywołany i z czego wynika, - łączy znaczenia z poszczególnymi kategoriami czasu	- nazywa wartości, które można połączyć z wizją prezentowanego świata, - podaje propozycje wyjaśnienia tytułu, uzasadnia je; wskazuje i komentuje wersy, na podstawie których można sformułować znaczenia związane z tytułową krainą
--------------------------------------	--	---	--	---

ROZDZIAŁ VII ŚWIAT NA SCENIE I EKRANIE

LEKTURA I INNE TEKSTY KULTURY	WYMAGANIA			
	KONIECZNE (ocena: dopuszczający)	PODSTAWOWE (ocena: dostateczny)	ROZSZERZONE (ocena: dobry)	DOPEŁNIAJĄCE (ocena: bardzo dobry)
UCZEŃ				
Marek Mikos <i>O sztuce aktorskiej</i>	- wyodrębnia z tekstu fragmenty przedstawiające poglądy na temat wartości aktorstwa, - wypisuje z tekstu nazwy kilku konwencji	- porównuje przedstawione poglądy na temat wartości sztuki aktorskiej, - omawia cechy gry aktorskiej związane z wybranymi konwencjami	- wyjaśnia, z czego wynikała i na czym polegała ewolucja poglądów na temat wartości sztuki aktorskiej, - wymienia wszystkie	- wyjaśnia, na czym polega znaczenie aktora jako współtwórcy przedstawienia teatralnego, - przedstawia wyczerpująco konwencje gry aktorskiej w teatrze współczesnym, łączy

	teatralnych, potrafi usytuować je w czasie		konwencje teatralne przedstawione w tekście, łączy je z odpowiednimi cechami gry aktorskiej	je z nazwiskami twórców
Marek Mikos <i>Teatr telewizji czy teatr w telewizji?</i>	wskazuje podobieństwa i różnice między teatrem telewizji a teatrem żywego planu	wskazuje podobieństwa i różnice między teatrem telewizji a filmem	wyjaśnia, jakie ograniczenia i jakie możliwości wiążą się z teatrem telewizji w odniesieniu do teatru żywego planu i filmu	przedstawia wyróżniki teatru telewizji; wyjaśnia, co decyduje o specyfice tej formy widowiska
Marek Hendrykowski <i>Skrzyżowanie mimo wszystko czyli filmowe hybrydy gatunkowe</i>	wyodrębnia z tekstu fragment zawierający definicję pojęcia <i>hybryda</i>, na jego podstawie wyjaśnia to pojęcie własnymi słowami	przypomina pojęcie <i>synkretyzm</i>; wyjaśnia, czym różni się ono od pojęcia <i>hybryda</i>	na podstawie fotosów z podręcznika i odpowiednich fragmentów tekstu omawia przykłady filmowych gatunków hybrydowych	formułuje własną opinię na temat wartości lub jej braku filmowych hybryd gatunkowych
<i>W głębi filmowego kadru. Symbol i metafora w filmie. Co się stanie z filmem? A z kinem?</i>	wyodrębnia z tekstu fragment wyjaśniający pojęcie filmowej metafory, na tej postawie wyjaśnia własnymi słowami, na czym polega filmowa metafora	wymienia środki języka filmowego wykorzystywane do budowania metafory	na podstawie przykładów podanych w tekście wyjaśnia powstawania filmowej metafory	wskazuje na zamieszczonych przy tekście fotosach sposoby budowania ukrytych znaczeń, omawia te znaczenia

ROZDZIAŁ VIII CAŁY ŚWIAT DLA KAŻDEGO

LEKTURA I INNE TEKSTY KULTURY	WYMAGANIA			
	KONIECZNE (ocena: dopuszczający)	PODSTAWOWE (ocena: dostateczny)	ROZSZERZONE (ocena: dobry)	DOPEŁNIAJĄCE (ocena: bardzo dobry)
UCZEŃ				
Małgorzata Rybczyńska <i>Z sitkiem w eterze</i>	omawia radiowe sposoby przyciągania i podtrzymywania uwagi słuchacza	wskazuje źródła tematów radiowego przekazu	omawia cechy języka radiowej informacji	na podstawie tekstu wyjaśnia, na czym polega specyfika przekazu radiowego
<i>Małgorzata Derwich W szklanym okienku</i>	wymienia członków ekipy telewizyjnej, określa role i zadania każdego z nich	wymienia podstawowe cechy informacji telewizyjnej	wymienia gatunki informacji telewizyjnej; wyjaśnia, czym się cechuje każdy z nich	zna podstawowe terminy języka filmowego, potrafi je wyjaśnić
<i>Świat w mediach – realny czy wykreowany?</i>	wymienia środki przekazu charakterystyczne dla kultury masowej	wyjaśnia pojęcie <i>globalna wioska</i>	wymienia korzyści i zagrożenia związane ze środkami masowego przekazu	przedstawia swój głos w dyskusji na temat korzyści i zagrożeń związanych ze środkami masowego przekazu

<i>List otwarty – głos w ważnej sprawie</i>	• pisze list otwarty przez uzupełnianie podanego tekstu z lukami	• pisze samodzielnie list otwarty, stara się stosować odpowiedni styl	• pisze list otwarty, używa odpowiednich zwrotów, wykorzystuje odpowiedni styl	• pisze list otwarty, zachowuje wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi
<i>Radiowo-telewizyjne wtajemniczenie</i>	• porządkuje informacje, które mogłyby się znaleźć w różnych rodzajach prasy i programów telewizyjnych	• proponuje spis ujęć, które składają się na filmową relację telewizyjną ze wskazanego wydarzenia	• sporządza fragment scenopisu reporterskiej relacji telewizyjnej	• dobiera i uzasadnia formę relacji reporterskiej na wskazany temat, przedstawia jej plan